

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 015876 16 Uvp
Banjaluka, 01.11.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Smiljane Mrše predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Merside Bjelobrk članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Sanje Oraščanin, u upravnom sporu po tužbi Omladinskog kulturnog umjetničkog društva „U.“ N. G., zastupanog po punomoćniku S. Š., advokatu iz N. G. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj ... od godine, tužene Uprave, u predmetu utvrđivanja prava vlasništva, odlučujući o zahtjevu zainteresovanog lica „J.“ d.o.o. N. G. (ranije A.d. za trgovinu, ugostiteljstvo i jedinstvo N. G.), zastupano po punomoćniku M. M., advokatu iz B. za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 015876 15 U od 03.03.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 01.11.2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Zahtjev zainteresovanog lica za naknadu troškova postupka se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni osporeni akt tužene, kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Područne jedinice N. G. broj ... od ... godine. Tim prvostepenim zaključkom je odbačena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja istog organa broj ... od ... godine, kao izjavljena od strane neovlaštenog lica, jer tužilac nije stranka u ovom postupku, shodno odredbi član 8. a) stav 3. Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 51/06-79/11, u daljem tekstu: Zakon), zbog čega nije ovlašten za izjavljivanje predmetne žalbe.

Uvažanje tužbe i poništenje osporenog akta sud zasniva na razlozima da je tužilac ovlašten za pokretanje predmetnog upravnog spora, jer da je osporenim aktom odlučeno o njegovoj žalbi, a prvostepenim rješenjem odlučeno je o zahtjevu zainteresovanog lica za utvrđivanje prava vlasništva po članu 8. a) Zakona, na poslovnom prostoru - prodavnica broj .. U., koja se nalazi u N. G. u zgradi izgrađenoj na k.č. br. ... upisana u p.l. broj .. k.o. N. G., a po starom premjeru označena kao k.č. br. .., .. i .. upisane u z.k. ul. broj .. k.o. N. G., državna svojina sa pravom raspolaganja tužioca sa 1/1 dijela, dakle odlučivano o pravu zainteresovanog lica na zemljištu na kojem pravo raspolaganja ima tužilac koji je pozvan i koji je učestvovao u tom postupku, čime mu je priznato svojstvo stranke, što nije ni sporno, s obzirom da na predmetnom zemljištu ima upisana stvarna prava, pa je nejasno po kom

osnovu mu je to pravo uskraćeno naknadno odbacivanjem njegove žalbe, a o čemu osporeni akt ne daje obrazloženje.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude zainteresovano lice osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona i propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. Prvenstveno ukazuje na propust suda da u izreci pobijane presude odluči o njegovu zahtjevu za naknadu troškova sastava odgovora na tužbu, a s obzirom da je u obrazloženju naveo da mu ne pripada pravo da traži naknadu troškova postupka za sastav odgovora na tužbu, saglasno članu 49. a) Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), jer preduzimanje ovih radnji nema uticaja na ishod tužbe, što govori da postoji nesklad između izreke presude i njenog obrazloženja i što predstavlja povredu odredaba postupka, a razlog je za podnošenje zahtjeva. Navodi detaljan istorijat postupka, opisuje način sticanja spornog objekta i istovremeno osporavajući pravnu valjanost ugovora o prenosu prava raspolaganja bez naknade od godine, na osnovu kojeg je pravni prednik tužioca OKUD „B.“ stekao predmetni poslovni prostor, ukazuje na ništavost tog ugovora, zbog čega, a i kod odredbe člana 8.a) Zakona, smatra da tužilac nema svojstvo stranke u ovom postupku. Navodi i da je predmetni poslovni prostor uvrstio u svoj program privatizacije, koji je i prihvaćen od strane Direkcije ..., te da se to u ovom postuku ne može osporiti, jer je rješenje o izvršenoj privatizaciji postalo pravosnažno. Tužilac nije dokazao istinitost činjenica na koje se poziva zbog čega u ovom postupku koje se vodi u skladu sa članom 8. a) Zakona ne može da traži ostvarivanje prava za koja smatra da mu pripadaju, jer bi se na taj način vršila revizija odluke donesene od tada nadležnog organa uprave, a upravni spor se u suštini pokreće nakon proteka svih mogućih rokova, a protivno je i cilju ovog zahtjeva koji treba da obezbijedi svu potrebnu proceduru u vezi tačnosti radnji koje su obavljene i na osnovu kojih je izvršena prodaja državnog kapitala. Pobijana presuda donesena je izvan razloga tužbe, jer ni tužilac ni drugi učesnici nisu pominjali činjenice koje sud označava kao bitne, a od njih zavisi utvrđivanje da li je tužilac imao svojstvo stranke u upravnom postupku. Navodi da se sud nije izjašnjavao u vezi sadržaja izmijenjenog člana 8. a) Zakona po kojem tužilac u ovom postupku nema svojstvo stranke kakav stav je iznio i Okružni sud u svojoj presudi broj 11 0 U 010062 12 U od 06.02.2014. godine. Shodno navedenom, predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba odbije kao neosnovana i da se obaveže tužilac da mu plati troškove sastava odgovora na tužbu u ukupnom iznosu od 1.125,00 KM prema dostavljenom troškovniku i uvećanu za iznos sudske takse ili da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje. Zatražio je i troškove za sastav zahtjeva u ukupnom iznosu od 1.250,00 KM prema dostavljenom troškovniku.

Tužilac u odgovoru na zahtjev osporava njegove navode i predlaže da se zahtjev odbije. Navodi da neosnovanost zahtjeva proizlazi i iz materijalnih dokaza koji se nalaze u spisu suda, a da je pobijana presuda zasnovana na pravilnom i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju na kojem je pravilno primijenjen i materijalni i procesni zakon. Posebno ukazuje na neosnovanost navoda zainteresovanog lica da on nije vlasnik predmetnog poslovnog prostora i da se vlasništvo zasniva na ništavom ugovoru, jer to prije svega proizlazi iz zk. ul. broj ... k.o. N. G., koji potvrđuje njegove navode, a da se ništavost tog ugovora ne može utvrđivati u ovom postupku, već u parničnom postupku pred nadležnim sudom. Ističe da je sa zainteresovanim licem imao zaključen ugovor o zakupu ovog prostora, za što ne bi bilo potrebe da je isti njegov vlasnik, koji ugovor nije osnov za sticanje prava vlasništva, s obzirom da se isto može steći samo na osnovu ugovora o kupoprodaji koji nije zaključen, niti je zainteresovano lice za taj prostor platilo kupoprodajnu cijenu.

Tuženi nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev tužioca, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Postupak u ovoj upravnoj stvari pokrenut je po zahtjevu zainteresovanog lica od 29.10.2013. godine kojim je zatražilo utvrđivanje prava vlasništva na nekretninama - poslovnom prostoru, prodavnica broj .. U., u N. G. u ulici U..., ukupne korisne površine 95,21 m², u zgradi izgrađenoj na zemljištu označenom kao k.č. broj .. upisanoj u p.l. broj .. k.o. N. G., posjednik opština N. G. sa 1/1 dijela, po starom premjeru to je k.č. broj .., k.č. br. .. i k.č. br. .. upisane u zk. ul. broj .. k.o. N. G., državna svojina sa pravom raspolaganja OKUD „B.“ U. sa 1/1 dijela. Utvrđivanje prava vlasništva zatraženo je na osnovu člana 8. a) Zakona, a u postupku po zahtjevu održana je usmena i javna rasprava, na koju je pozvan i saslušan je i tužilac.

Prvostepenim rješenjem broj ... od ... godine je utvrđeno pravo vlasništva u korist zainteresovanog lica, to rješenje je dostavljeno tužiocu, a tužilac je protiv istog izjavio žalbu, koja je prvostepenim zaključkom od ... godine odbačena, kao izjavljena od neovlaštenog lica. Obrazloženo je da odredbom člana 8. a) stav 3. Zakona propisano da pravo da učestvuju u tom postupku, imaju Pravobranilaštvo RS i preduzeće čija je imovina privatizovana, pa da tužilac, iako je učestvovao u postupku nije ovlašćen da izjavi žalbu protiv tog rješenja, jer u tom postupku nema svojstvo stranke.

U žalbi protiv tog zaključka, a potom i u tužbi, tužilac je istakao da je neprihvatljivo stanovište da on nema svojstvo stranke, s obzirom da je u postupku učestvovao i da je odlučeno o nekretninama na kojem on ima upisano pravo raspolaganja, zbog čega smatra da ta imovina nikada nije mogla ući u privatizacionu masu zainteresovanog lica, zbog čega mu i osporava pravo na pokretanje ovog postupka i ističe da je njegov zahtjev trebalo odbaciti. Takođe je ukazao da je učestvovao u postupku i da mu je to rješenje dostavljeno, pa proizlazi da mu je organ priznao svojstvo stranke, a da mu je nezakonito to svojstvo oduzeto nakon što je izjavio žalbu.

Tužilac pravilno prigovara razlozima tuženog i pravilno ukazuje da on u ovom postupku ima svojstvo stranke. To prvenstveno proizlazi iz činjenice da je on upisan sa pravom raspolaganja na naprijed označenoj parceli, koja je predmet postupka, zbog čega kao zainteresovano lice ima pravo da u ovom postupku učestvuje radi zaštite svojih prava i pravnih interesa. To proizlazi iz odredbe člana 38. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-50/10, u daljem tekstu: ZOUP), koji definiše pojam stranke i koja odredba se kod navedene činjenične i pravne situacije, ne može zanemariti. Iz tog razloga, a i kod činjenice da mu je omogućeno aktivno učešće u postupku i da mu je dostavljeno prvostepeno rješenje, nije bilo osnova da mu se uskrati pravo na izjavljivanje žalbe, pa ni osnova za njeno odbacivanje. U prilog takvom zaključku je i odluka Ustavnog suda BiH broj AP-4214/14 od 19.04.2017. godine, kojom, iako je odbijena apelacija Hotela „B.“ B., je potvrđen navedeni stav ovog suda da nosioci stvarnih prava na nekretninama koje su predmet privatizacije imaju pravo učešća u tom postupku. U protivnom bi bilo povrijeđeno njihovo pravo na pristup sudu iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama.

Prema navedenom tužilac ima pravo da u predmetnom postupku učestvuje kao stranka, a time i pravo na podnošenje žalbe, zbog čega nije bilo mogućnosti za odbacivanje izjavljene žalbe, već je o trebalo odlučiti o njenoj osnovanosti. Iz tog razloga se i osporeni akt ukazuje nezakonito donesenim, kako je pravilno zaključio nižestepeni sud u pobijanoj presudi.

Tužilac osnovano ukazuje da je nižestepeni sud propustio da u izreci presude odluči o njegovom zahtjevu za naknadu troškova sastava odgovora na tužbu. U tom slučaju tužilac prema odredbi člana 192. i u vezi sa članom 202. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13, u daljem tekstu: ZPP) ima mogućnost da u roku od 30 dana od dana prijema predloži donošenje dopunske presude, odnosno rješenja. Iz tog razloga će sud ovaj prigovor tužioca smatrati zahtjevom podnesenim u tom pravcu, pa će naknadnim rješenjem odlučiti o istom. Zbog navedenog, takav propust ne predstavlja razlog za nezakonitost pobijane presude.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija a na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Obzirom da je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, tužilac nema pravo na naknadu troškova postupka, pa se zahtjev odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 49. i 49. a) ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 1. ZPP, koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić